

A Fővárosi Ítéltábla dr. Ivancsó Attila ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Ligeti György ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. szeptember 4. napján meghozott, 33.P.22.291/2011/19. számú ítélete ellen az alperes részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 2.000.000 (Kettőmillió) forint és járulékaira felemeli.

Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A peres felek az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 240.000 (Kettőszáz-negyvenezer) forint együttes kereseti- és fellebbezési illetéket.

A fennmaradó 480.000 (Négyszáznyolcvanezer) forint kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott ... című napilap ... napján megjelent számában a „...” című cikkében valótlanul állította - a sajtóban ...-ügyként ismertté vált emberöléssel kapcsolatosan -, hogy a gyilkosságot az monogramú személy követte el, továbbá valótlanul állította, hogy ez a személy azzal fenyegette meg a lap informátorát, hogy ha kipakol, akkor elteszi láb aló, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 forintot és ennek 2005. július 11. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 80.000 forint perköltséget.

Felhívta az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 60.000 forint illetéket.

Megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége miatt a további 540.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, 57. § (2) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, 61. § (1), (2) bekezdéseit, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 10. cikk 1., 2. pontjait, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdéseit, 84. § (1) bekezdésének a)-e) pontjait, (2) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, 355. § (1), (4) bekezdéseit, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (1)-(5) bekezdéseit, 4. § (1) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB, 36/1994. (VI. 24.) AB és 34/1992. (VI. 1.) AB határozatait, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 14. számú állásfoglalásait.

Az elsőfokú bíróság elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes által sérelmezett alperesi cikkben alkalmazott ... monogram megjelölés összefüggésbe hozható-e a felperes személyével. Ebben a tekintetben a per során meghallgatott tanúk vallomását is értékelte, figyelemmel arra, hogy bizonyos személyek vallomástételét a felpereshez fűződő viszony befolyásolta. Ettől függetlenül azonban úgy találta, hogy a tanúk a ... monogram azonosításával és a felperes megítélésével kapcsolatosan értékelhető vallomásokat tudtak tenni.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során meghallgatott ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... tanúvallomásait értékelte.

Kitért arra, hogy a bíróság több kísérletet tett ... tanúkenti meghallgatására, azonban idézése több alkalommal eredménytelen volt, majd a per során elhunyt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás alapján arra következtetett, hogy a ... monogram alapján a felperes közvetlen környezete az ő személyére vonatkoztatta a cikkben foglaltakat. Ebből a szempontból jelentősége volt annak, hogy a megölt személy a felperes alkalmazásában állt, illetve a büntetőügyben ... a felperes nevének határozott megjelölésével előadta ugyanazt, ami az alperesi cikkben megjelent, és figyelemmel volt arra, hogy a felperes falujában ...sal az ott lakók nyilván megbeszélték az ügyet. A tanúk felpereshez fűződő viszonyától függően valamennyiben beszámoltak arról, hogy a lakosság között az eltelt hosszabb időre is tekintettel továbbra is téma maga a gyilkosság, illetve annak lehetősége, hogy a cselekményt a felperes követte el. A szóbeszéden túl ezt a meggyőződést nyilvánvalóan befolyásolta az alperesi napilap cikke is.

Kiemelte, hogy a bizonyítási szabályok alapján az alperest terhelte annak igazolása a perben, hogy a felperes követte el az ... gyilkosságot. Ennek a bizonyítási kötelezettségének az alperes nem tudott eleget tenni, figyelemmel arra, hogy a tényállás valódiságának bizonyítása csak kétséget kizáró bizonyosság esetén fogadható el. Nem sikerült az alperesnek bizonyítani egyrészt azt, hogy a felperes volt az, aki agyonverte az áldozatot, másrészt azt sem, hogy a felperes fenyegette meg ...t, hogy ha beszámol az eseményekről, akkor megöli.

Értékelte azt is, hogy a büntetőügyben eljáró bíróság meghallgatta ...t. A ... Megyei Főügyészség álláspontja alapján arra következtetett, hogy ... abban az eljárásban tett vallomása sem igazolható, sem cáfolható nem volt, ez pedig a polgári eljárásban nem elegendő a kétséget kizáró bizonyossághoz.

Mindezekre tekintettel arra következtetett, hogy az alperesi lapban foglaltak alátámasztására megfelelő bizonyíték nem állt rendelkezésre, ezért a jogsértés tényét megállapította.

A nem vagyoni kártérítési igénnyel összefüggésben értékelte az alperesi jogsértés tárgyi súlyát, melyet nem talált jelentéktelennek. A tanúvallomások, valamint a felperes személyes meghallgatása során elmondottak alapján azt állapította meg, hogy a felperest nyilvánvalóan hátrányosan érintette az alperesi közlemény. Értékelte azt, hogy a cikk megjelenése nélkül a felperest ... vallomása és elbeszélése alapján is összefüggésbe hozták a bűncselekmény elkövetésével. Másrészt a felperes számos falubelivel és környékbelivel kifejezetten rossz és haragos viszonyban van. Egyöntetű volt a tanúk előadása, hogy a felperes jelentős számú peres eljárást kezdeményez, gyakran agresszív magatartást tanúsít és összetűzésbe kerül a falubeliekkel. A felperessel haragos viszonyban nem levő tanúk is nyilatkoztak arról, hogy a felperesnek a lakóhelyén a megítélése kifejezetten kedvezőtlen. Mindezen körülményeket azonban úgy értékelte, hogy az alperesi lapban megjelentek ettől függetlenül is tovább ronthatták a felperes személyének megítélését. A kártérítési összeg meghatározásánál figyelemmel volt arra a körülményre, hogy a felperes személye az esettel kapcsolatosan nem csak az alperesi, hanem más sajtóorgánumok közlései miatt is a nyilvánosság elé került. Úgy értékelte, hogy abban az esetben, ha valakiről egy országos napilapban olyan valótlan tartalmú közlés jelenik meg, mely szerint emberölést követett el, ez a lelki életminőségét, kapcsolatait, mindennapjait jelentős mértékben hátrányosan befolyásolja. Ez a körülmény külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként is értékelhető, de a lefolytatott bizonyítás ezt minden kétséget kizáróan igazolta a felperes esetében. A körülményeket értékelve úgy ítélte meg, hogy a felperes hátrányos megítélése csak részben áll okozati összefüggésben az alperesi jogellenes magatartással. A felperes saját magatartása miatt is kedvezőtlen elbírálásban részesül a környezetétől. Mindezekre tekintettel állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes fellebbezéssel, míg a felperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes elutasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően mérlegelt, és nem megfelelően értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Az alperesi tanúk voltak azok a személyek, akik jelen voltak azon alkalommal, amikor ... részükre elmondta a felperesről szóló történetét, a jelenlévők azonban ezt nem adták tovább. Amennyiben ők ráismertek a cikkből a felperesre, az nem értékelhető, vonatkozásukban az alperes már nem okozhatott kárt. A tanúk többsége arról is nyilatkozatot tett, hogy a ... monogrammal több személy is él a faluban. Ebből az következik, hogy aki nem ismerte a ... által elmondottakat, gondolhatott más személyre is. A felperesi tanúk mindegyike jó kapcsolatot ápolt a felperessel és azt adta elő, hogy egyértelműen a felperesre gondolt, és mindenki erről beszélt. A felperesi tanúk túlzásokba estek, és nem feltétlenül mondtak igazat. Életszerűtlennek minősítette azt, hogy egy viszonylag nagy lélekszámú faluban, ahol több ... monogramú ember is él, akik egy része ismertebb is mint a felperes, egyértelműen a felperesre gondoljanak. A tanúvallomásokból arra lehetett következtetni, hogy rengetegen megvásárolták a lapot, holott egy ilyen kis településen előfizető nem nagyon van, és az árusítóhelyek is csak 2-3 példányt tartanak. Hivatkozott arra is, hogy a perrel

érintett cikket tartalmazó példányt, a kiadó nem szállított ennél nagyobb számban a környékre.

Kiemelte, hogy a meghallgatott tanúk között volt egy teljesen elfogulatlan személy is, a falu polgármestere, Ő a cikk létezéséről sem tudott, nemhogy a felperes és tanúi által emlegetett szóbeszédokről, vagy egyéb hatásról. Ugyanakkor általános jelleggel az is elmondható, hogy egy települési polgármester értesülni szokott az embereket foglalkoztató történetekről.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés összegének 2.000.000 forintra való felemelését indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és megfelelően indokolta határozatát, ugyanakkor az általa megállapított 1.000.000 forintos nem vagyoni kártérítés nem ellensúlyozza a felperest ért hátrányt.

A fellebbezés nem alapos, a csatlakozó fellebbezés alapos.

A Fővárosi Ítéltábla részben nem osztotta az elsőfokú bíróság ítéletben kifejtett álláspontját, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság a jogalap tekintetében teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, ugyanis a Pp. általános bizonyítási szabályát tartalmazó 164. § (1) bekezdése alapján, az alperes nem tudta kétséget kizáróan igazolni a lapban megjelentetett azon közlését, mely szerint a ... monogramú személy követte el ... sérelmére az emberölés büntettét.

Helyes volt az elsőfokú bíróságnak az következtetése, hogy a lapban megjelentetett monogram egyértelműen a felperest jelöli. Alapvetően két körülmény utalt a kizárólagos azonosítás lehetőségére, egyrészt az, hogy a lapban megjelölt ... is ismerte a felperest, míg az áldozat, ... korábban a felperes alkalmazásában állt. Az a cikkben megjelölt körülmény is erősítette az azonosítást, hogy az állítólagos koronatanú szerszámok eltűnéséről számolt be, márpedig a felperes tevékenységének végzéséhez ilyenekkel rendelkezett. Ebben a körben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a tanúvallomásokat, azok egybevetésével nem lehetett kifejezetten arra következtetni, hogy az azonosítás terén a tanúk valótlan tartalmú nyilatkozatokat tettek.

Szintén helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság a felperes azonosítását követően arra, hogy az alperes egyáltalában nem tudta igazolni azt, hogy a cikkben foglalt állítás, mely szerint a felperes ölte meg az áldozatot, valós lenne. Úgyszintén bizonyítatlan maradt az a közlés is, hogy a felperes fenyegette meg ...t.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a személyiségvédelem objektív jogkövetkezményeit a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja szerint.

Nem értetett egyet azonban a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításával. Ebben a tekintetben elsősorban azt kellett figyelembe venni, hogy az alperesi lap rendkívül súlyos bűncselekmény elkövetésével hozta összefüggésbe a felperest, és ez kiemelkedő súlyú jogsértésnek minősíthető. Függetlenül attól, hogy a felperes megítélése különböző magatartások tanúsítása miatt szűkebb környezetében nem kifogástalan, ez bizonyosan nem jelent olyan minőségű negatív értékítéletet, mint amelyet egy gyilkossal szemben tanúsít a közvetlen és tágabb környezet. Egy emberöléssel összefüggésbe hozott személytől környezete tart, őt kirekeszti, ami rendkívüli hátrányt jelent a személyiség számára. A felperes is beszámolt olyan körülményekről, melyekből arra lehetett következtetni, hogy életvitele jelentős

mértékben megváltozott a lap által közöltekét követően, és ezt a meghallgatott tanúk is megerősítették. Nyilvánvalóan volt szóbeszéd is az emberölés lehetséges elkövetőjével kapcsolatosan, azonban ismert az a tény, hogy a sajtó hasonló tartalmú cikkel a szóbeszédet mintegy megerősíti, hitelesíti. Ez a hatás mindenképpen túlmutat a lakóhelyen és környékén keringő mendemondákon. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összege nem tekinthető elegendőnek a felperest ért hátrány kiküszöbölésére, figyelemmel a hasonló jellegű jogsértések miatt megítélt nem vagyoni kártérítési összegekre. A másodfokú bíróság ezért szükségesnek tartotta a fellebbezésben megjelölt összegre felemelni a nem vagyoni kártérítés összegét, figyelemmel a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontjára, 339. § (1) bekezdésére és 355. § (1) és (4) bekezdéseire.

Mivel az elsőfokú eljárásban a fellebbezés eredményeként a felperes fele részben lett pernyertes, a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján úgy határozott, hogy a felek az elsőfokú perköltségeiket maguk viseljék.

A felperesi csatlakozó fellebbezés eredményre vezetett, míg az alperesi fellebbezés eredménytelen maradt, ezért az alperes köteles viselni a felperes másodfokú perköltségét, ami a felperesi jogi képviselő, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja, továbbá köteles viselni a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

A felperesi pervesztes rész után a keresetleszállítástól függetlenül felmerült kereseti illetéket, a felperes személyes költségmentességre tekintettel a Magyar Állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2013. június 20.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő